

Rozšířená odpovědnost producenta dle nařízení PPWR

Mgr. Vojtěch Faltus
člen Komise pro životní prostředí a energetiku
partner a advokát AegisLaw
vojtech.faltus@aegislaw.cz

Mgr. Ing. Kamila Straková
advokátní koncipient AegisLaw
kamila.strakova@aegislaw.cz

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/40 o obalech a obalových odpadech, známé pod zkratkou PPWR, nepřináší pouze nové technické požadavky na obaly, ale významně mění také pravidla rozšířené odpovědnosti producenta (EPR). Ta se vztahuje na odpovědnost za obal i po jeho uvedení na trh a zahrnuje zejména registraci, evidenci, reporting, úhradu příspěvků a financování nakládání s obalovým odpadem. PPWR vstoupilo v platnost dne 11. února 2025 a v účinnost dne 12. srpna 2026, přičemž jednotlivé povinnosti budou nabíhat postupně v průběhu následujících let.

Výrobce není totéž co producent

Pro správné nastavení povinností podle PPWR je nutné rozlišit jednotlivé role v dodavatelském řetězci, zejména výrobce, dovozce, distributora, konečného distributora a producenta. Každá z těchto rolí je totiž spojena s odlišným druhem odpovědnosti.

Výrobce je zpravidla osoba, která obal nebo balený výrobek vyrábí, případně si jej nechá vyrobit a uvádí jej na trh pod svým jménem nebo ochrannou známkou - typickým příkladem jsou privátní značky. Výrobce odpovídá zejména za soulad obalu s požadavky PPWR, včetně recyklovatelnosti, minimalizace obalu, obsahu recyklátu, značení a technické dokumentace.

Producentem je naproti tomu subjekt, který obal nebo balený výrobek poprvé dodává na trh v konkrétním členském státě. Může jím být výrobce, dovozce i distributor. Jedna společnost tak může být výrobcem obalu pro celou EU a současně producentem ve více členských státech.

Co zahrnuje EPR

Rozšířená odpovědnost producenta (EPR) podle PPWR zahrnuje zejména:

- registraci v registru producentů v příslušném členském státě;
- evidenci množství a druhů obalů dodaných na trh;
- pravidelné vykazování příslušných údajů;

- úhradu finančních příspěvků spojených se sběrem, tříděním, přepravou a zpracováním obalového odpadu;
- plnění povinností prostřednictvím organizace odpovědnosti producentů, pokud to vyžaduje nebo umožňuje právní úprava daného členského státu;
- případné jmenování pověřeného zástupce v členském státě, ve kterém producent není usazen.

Plnění EPR proto vyžaduje spolehlivá obalová data a jasné rozdělení odpovědnosti. Nesprávné určení producenta může vést k chybnému reportingu, duplicitním platbám nebo nesplnění registračních povinností.

Obalová data jako základ EPR compliance

Plnění EPR vyžaduje přesná a jednotně vedená obalová data. Společnosti musí evidovat zejména druh a úroveň obalu, materiálové složení, hmotnost jednotlivých komponent, množství dodané na konkrétní trh, odpovědný subjekt a údaje potřebné pro výpočet EPR příspěvků.

Bez centralizované evidence bude pro společnosti obtížné zajistit správný reporting, doložit plnění povinností při kontrole nebo ověřit správnost účtovaných příspěvků.

Povinnosti při přeshraničním prodeji

Při přímém prodeji balených výrobků zákazníkům v jiných členských státech může společnost získat postavení producenta přímo v zemi zákazníka, i když v ní nemá sídlo ani sklad. To může znamenat povinnost registrace a jmenování pověřeného zástupce.

Společnosti proto musí sledovat všechny státy, do kterých skutečně dodávají zboží. EPR povinnosti totiž mohou vzniknout i při relativně nízkém objemu přeshraničního prodeje.

Klíčové proto bude správně určit, zda je společnost producentem, a případně včas nastavit registraci, reporting a evidenci obalových dat.